

**Posudek
na rigorózní práci Mgr. Hany Pánkové
„Trestněprávní ochrana před korupcí a její prevence“**

Předložená rigorózní práce obsahuje 127 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, sedmi kapitol a závěru. Okruh použité literatury je dosti obsáhlý a zahrnuje i práce zahraničních autorů. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Po formální stránce splňuje předložená rigorózní práce všechny požadavky na ni kladené.

Autorka si za téma své práce zvolila problematiku rozhodně aktuální, neboť problematika korupce stojí v popředí negativních společenských jevů, má mezinárodní rozměr a nejen jednotlivé státy, ale i nadstátní instituce jí věnují mimořádnou pozornost, neboť její potlačování je velmi svízelné. Z tohoto důvodu je zpracování proto určitě žádoucí a přínosné, jak z teoretického, tak i z praktického hlediska.

Po stručném úvodu, ve kterém mimo jiné autorka charakterizuje zaměření a cíl své práce, se nejdříve věnuje samotnému pojmu korupce a její základní charakteristice. Správně charakterizuje vztah pojmů „korupce“ a „úplatkářství“ a provádí analýzu obsahu a rozsahu těchto pojmů. Záslužně zaměřuje svoji pozornost i na problematiku lobbingu, analyzuje jeho místo v demokratickém státě a možnosti jeho právní regulace.

Další kapitola práce je věnována korupci z hlediska kriminologického, se zaměřením na její fenomenologii, etiologii a zejména prevenci. Přehled základních preventivních aktivit (v různých vrstvách) doplňuje u nás méně známým institutem whistleblowingu, který vznikl v USA, je rozšířen i v Západní Evropě a nadnárodní společnosti, působící v České republice, jej již začasťe inkorporovaly do svých vnitřních norem.

Jádrem práce jsou kapitoly třetí a čtvrtá, věnované trestnímu postihu korupce, a to jak v historickém vývoji, tak i de lege lata. Historický vývoj je zpracován velmi podrobně, postihuje základní změny v právní úpravě a rovněž i základní vývojové tendence. Kromě literárních pramenů se zde autorka opírá i o vybranou judikaturu. Kladně třeba hodnotit, že při rozboru současné právní úpravy se autorka neomezila pouze na klasické úplatkářské trestné činy (§ 131 až 132), ale věnuje i ostatním trestným činům, jejichž znakem je jednání korupční povahy. Pečlivě a podrobně, s využitím relevantní judikatury, jsou správně analyzovány základní pojmy „úplatek“ a „obstarávání věcí obecného zájmu“, kdy v posledně zmiňovaném případě autorka reflektuje i rozšíření tohoto pojmu na oblast podnikání, resp. obchodních vztahů a důvodně v tomto směru upozorňuje na určité rozpaky a pochybnosti, které ostatně již byly v odborné literatuře vyjadřovány. Se závěry autorky, které v tomto ohledu vyslovuje, lze souhlasit.

Samostatná kapitola práce je věnována institutu účinné lítosti v oblasti korupčních deliktů, který po dlouhá desetiletí byl v našem trestním zákoně. Podrobně rozebírá důvody, pro které tento institut nebyl převzat novým trestním zákoníkem. Pochybnosti, které autorka vyjadřuje o správnosti vypuštění tohoto institutu, nejsou nedůvodné a mají své opodstatnění. Na podporu svého stanoviska provádí autorka srovnání korespondujících institutů v některých zahraničních právních úpravách.

Předposlední kapitola práce se pak zabývá analýzou trestněprávní úpravy postihu korupčních jednání ve vybraných zemích (Německo, Rakousko, Slovensko). Autorka zde vychází nejen ze zákonných textů, ale i z poznatků odborné literatury. Rozbor je provedený pečlivě a ústí ve srovnání s českou úpravou a v podněty de lege ferenda.

Poslední kapitola je věnována stručnému, avšak ilustrativnímu pohledu na vybrané protikorupční nástroje mezinárodního a zvláště evropského práva.

V závěru své práce autorka stručně a jasně formuluje poznatky a zejména stanoviska, ke kterým ve své práci dospěla.

Celkově lze předloženou rigorózní práci hodnotit jako velmi zdařilou. Autorka prokázala skutečně hlubokou znalost zkoumané problematiky a jejích širších souvislostí, a to nejen pokud jde o právní úpravu a relevantní judikaturu (včetně nálezů ÚS a ESPLP), ale rovněž pokud jde o dosavadní literární zpracování. Kladně třeba hodnotit rovněž samostatný přístup a schopnost formulovat vlastní názory a stanoviska. Autorka nesporně prokázala schopnost samostatné tvůrčí a odborné práce. Po formální i po obsahové stránce je předložená práce bezpochyby způsobilým podkladem pro obhajobu.

Při ústní obhajobě své práce by se autorka mohla vyjádřit k otázce tzv. testu integrity, tedy řízení provokace přijetí úplatku úředními osobami a dalšími zaměstnanci orgánů veřejné moci, jako formě prevence korupce a úplatkářství zejména.

Doporučuji, aby po úspěšné obhajobě a rigorózní zkoušce byl Mgr. Haně Pánkové udělen titul doktora práv.

V Praze dne 13.8.2014

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
konzultant